

CRETAPLANT

A Pilot Network of Plant Micro-Reserves in Western Crete
Πιλοτικό Δίκτυο 'Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών' στη Δυτική Κρήτη
(LIFE04NAT_GR_000104)

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Αναπλ. Καθηγητής Κώστας Α. Θάνος
Τμήμα Βιολογίας – Τομέας Βοτανικής
Πανεπιστημιόπολη, Αθήνα 15784
τηλ. 210-7274655, fax 210-7274656
cthanos@biol.uoa.gr

National & Kapodistrian University of Athens
Assoc. Professor Costas A. Thanos
Faculty of Biology – Department of Botany
Panepistimiopolis, Athens 15784, Greece
tel. +30-210-7274655, fax +30-210-7274656
cthanos@biol.uoa.gr

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου, 2007

Προς τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής
του Προγράμματος CRETAPLANT
Κώστας Α. Θάνος cthanos@biol.uoa.gr
Χριστίνα Φουρναράκη flora@maich.gr
Αντώνιος Μακρής antonios@maich.gr
Ευστράτιος Κυριακάκης ddchania@otenet.gr
Κυριάκος Γεωργίου kgeorghis@biol.uoa.gr
Παναγιώτης Δημόπουλος pdimopoul@hol.gr; pdimopul@cc.uoi.gr
Erwin Bergmeier erwin.bergmeier@bio.uni-goettingen.de
κοιν: Georgia Valaoras valaoras@hol.gr
κοιν: Αίθρα Μαριά efmaria@science.tuc.gr

5^η (Πέμπτη) Συνεδρίαση Επιστημονικής Επιτροπής

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Προσκαλούνται τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής (Scientific Committee) του Προγράμματος CRETAPLANT στην 5^η Τακτική Συνεδρίαση που θα λάβει χώρα στις εγκαταστάσεις του ΜΑΙΧ (Αλσύλλιο Αγροκηπίου, Χανιά), την **Δευτέρα 17 Δεκεμβρίου 2007, 9.30-14.30**.
Επισυνάπτεται η Ημερήσια Διάταξη και παρακαλώ να ετοιμάσετε σχετική εισήγηση-παρουσίαση για κάθε δράση αρμοδιότητάς σας.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση

Κώστας Α. Θάνος, Αναπληρωτής Καθηγητής
Συντονιστής του Προγράμματος

5^η (Πέμπτη) Συνεδρίαση Επιστημονικής Επιτροπής (17.12.2007)

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

1. Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής από τον Συντονιστή και την Αναπληρώτρια για την έως τώρα πορεία του Προγράμματος
2. 2^η Αναφορά Προόδου (υποβλήθηκε τον Αύγουστο 2007) και σχετικές παρατηρήσεις από την Κοινότητα.
3. Αίτηση μεταβολής (προς την Κοινότητα) του εταιρικού σχήματος του Προγράμματος.
4. Δράση Α6 - Το νομικό καθεστώς των Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών. Επιστολή προς Περιφέρεια Κρήτης για την ανακήρυξη των Μικρο-Αποθεμάτων σε Καταφύγια Άγριας Ζωής.
5. Δράσεις ευθύνης ΔΔΧ (C3 – Ολοκλήρωση της εγκατάσταση των Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών στο πεδίο, Δράση D3 - Φύλαξη των Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών. Δράση E4 - Δημιουργία Αλπικών Βοτανικών Κήπων στον Ομαλό και στα Ποριά). Παρουσίαση-συζήτηση.
6. Δράση D1 - Παρακολούθηση και επιτόπια διαχείριση των Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών. Παρουσίαση-συζήτηση. Παραδοτέα: α. Post-Project, Long-term Monitoring and Management Plan (Σεπ 2007), β. 2nd year Monitoring Report for each of the 7 M-R (Νοε 2007), γ. Monitoring Database / Diagrammatic summaries (Νοε 2007).
7. Δράση D2 - Εκτός τόπου διατήρηση. Παρουσίαση-συζήτηση. Παραδοτέο: Seed storage, germination, growth and outplanting protocols (Νοε 2007).
8. Δράσεις δημοσιοποίησης ευθύνης MAIX (E1 - Εκστρατεία πληροφόρησης, οργάνωση συναντήσεων εργασίας, σεμιναρίων και συνεδρίων, παραγωγή φυλλαδίων και λοιπού πληροφοριακού υλικού. Δράση E3 – Η λειτουργία του Κέντρου Επισκεπτών και της Μόνιμης Έκθεσης του προγράμματος). Παρουσίαση-συζήτηση.
9. Δράση E2 - Τεχνικές δημοσιεύσεις, δημιουργία ιστοτόπου, παραγωγή CD-ROM, εκλαϊκευμένη αναφορά. Παρουσίαση-συζήτηση. Παραδοτέα: α. Technical/Scientific Publication of the Project (Δεκ 2007), β. All-inclusive project activities CD-ROM (Δεκ 2007), γ. Layman's report (Δεκ 2007).
10. Επικαιροποίηση-διατήρηση ιστοτόπου (website).
11. Δημιουργία Ψηφιακού Φωτογραφικού Αρχείου (CD) (συνημμένος σχετικός πίνακας πρόσθετων παραδοτέων).
12. After LIFE communications plans (συνημμένος σχετικός πίνακας πρόσθετων παραδοτέων).
13. After LIFE conservation plans (συνημμένος σχετικός πίνακας πρόσθετων παραδοτέων).
14. Other publications of wider interest (συνημμένος σχετικός πίνακας πρόσθετων παραδοτέων).
15. Σύνταξη τελικού Οικονομικού Απολογισμού.
16. Λοιπά θέματα.

5^η Συνεδρίαση της Επιστημονικής Επιτροπής του Προγράμματος CRETAPLANT ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Στην συνάντηση συμμετείχαν οι Κώστας Θάνος, Κατερίνα Κουτσοβούλου και Απόστολος Καλτσής από το Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), οι ειδικοί επιστήμονες – εμπειρογνώμονες Κυριάκος Γεωργίου (ΕΚΠΑ) και Παναγιώτης Δημόπουλος (Παν. Ιωαννίνων), η Χαρά Καργιολάκη από τη Διεύθυνση Δασών Χανίων (ΔΔΧ) και οι Χριστίνα Φουρναράκη και Αντώνης Μακρής από το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (ΜΑΙΧ). Η 5^η συνεδρίαση της Επιστημονικής Επιτροπής έγινε σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα.

Έγινε παρουσίαση και συζήτηση σύμφωνα με το πρόγραμμα της ημερήσιας διάταξης.

1. Ενημερώθηκαν τα μέλη της Επιτροπής από τον Κώστα Θάνο για την πορεία του Προγράμματος και συζητήθηκε η μορφή της τελικής έκθεσης και το διάστημα υποβολής αυτής μετά το τέλος του Προγράμματος.

2. Αναφέρθηκαν από τον Κώστα Θάνο οι παρατηρήσεις της Κοινότητας ως προς τα οικονομικά από την ενδιάμεση οικονομική έκθεση και τον έλεγχο που πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο 2007. Τα περισσότερα προβλήματα λύθηκαν μετά τον έλεγχο (κυρίως το θέμα της δικαιολόγησης των γενικών εξόδων) και το ΕΚΠΑ βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με την κα Περσεφόνη Χατζηλάμπου (ΕΕ) για απορίες που ανακύπτουν. Επίσης συζητήθηκαν τα τεχνικά ζητήματα που ανέκυψαν από τη 2^η τεχνική έκθεση. Πιο συγκεκριμένα, ως προς το μέλλον της φύλαξης των ΜΑΦ μετά το πέρας του Προγράμματος, η Χαρά Καργιολάκη ανέφερε ότι ο Φορέας Διαχείρισης ή η ΔΔΧ προσλαμβάνει εποχιακό προσωπικό που μπορεί να του ανατεθεί η φύλαξη των ΜΑΦ *Hypericum*, *Nepeta*, *Bupleurum* και *Cephalanthera*. Ο κήπος στον Ομαλό θα φροντίζεται από μόνιμο και εποχικό προσωπικό. Τα ΜΑΦ *Phoenix* και *Androcymbium* φυλάσσονται από προσωπικό του Δήμου Ιναχωρίου. Τέλος το ΜΑΦ *Anthemis* δεν χρειάζεται φύλαξη αφού το νησί Άγρια Γραμβούσα όπου απαντά είναι ακατοίκητο ωστόσο θα ελέγχεται από το Δασαρχείο.

Ως προς το θέμα της *ex situ* διατήρησης, η Χριστίνα Φουρναράκη ανέφερε ότι υπάρχουν αποθηκευμένα σπέρματα στην Τράπεζα Σπερμάτων από όλα τα είδη. Επίσης έχουν γίνει επιτυχή πειράματα φύτευσης και υπάρχουν φυτά στους κήπους (ΜΑΙΧ και Ομαλός) από όλα τα είδη εκτός από την *Cephalanthera cucullata* εξαιτίας κάποιων προβλημάτων στην αναπαραγωγή αυτού του είδους.

Ο Κώστας Θάνος ζήτησε από το Δασαρχείο και το ΜΑΙΧ αντίστοιχα να ετοιμάσουν εκθέσεις για αυτά τα θέματα.

3. Ο Κώστας Θάνος παρατήρησε ότι η αίτηση μεταβολής (προς την Κοινότητα) του εταιρικού σχήματος έγινε δεκτή.

4. Η Χαρά Καργιολάκη ανέφερε ότι ο Δασάρχης κ. Κασιωτάκης πρέπει να αποφασίσει για τις τροποποιήσεις των υπαρχόντων και τη σύνταξη των τριών νέων Καταφυγίων Άγριας Ζωής (ΚΑΖ). Μετά από τηλεφωνική επικοινωνία με την Ευπραξία Μαριά για την εφαρμογή των απαγορεύσεων, έγινε ξεκάθαρο ότι ισχύουν όσα γράφει ο νόμος μπορεί όμως να γίνει αφαίρεση, πρόσθεση (πχ. υπερβόσκηση) ή εξειδίκευση ωστόσο δεν είναι συνήθης πρακτική. Η Χαρά Καργιολάκη είτε οι τροποποιήσεις και η σύνταξη των τριών νέων ΚΑΖ θα γίνουν μέσα στον επόμενο χρόνο (2008) διότι πέρα από την εισήγηση της ΔΔΧ, εμπλέκονται πολλές υπηρεσίες και υπάρχουν χρονοβόρες διοικητικές διαδικασίες. Ο Κώστας Θάνος σημείωσε ότι η κοινοποίηση της απόφασης για τα ΚΑΖ στους Δημάρχους θα γίνει την επόμενη ημέρα, στην 4^η Συνεδρίαση της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Προγράμματος.

5. Η Χαρά Καργιολάκη έκανε μια σύντομη παρουσίαση των δράσεων της ΔΔΧ στο Πρόγραμμα και ακολούθησε μια σύντομη συζήτηση.

6. Ο Παναγιώτης Δημόπουλος έκανε μια παρουσίαση των εργασιών που έχουν γίνει στα πλαίσια της Δράσης D1. Παρουσίασε τα πιο σημαντικά φυτά κάθε ΜΑΦ και τους τύπους οικοτόπων που απαντούν στο καθένα. Ο Κώστας Θάνος επεσήμανε ότι πρέπει να γίνει μια ενοποίηση των χλωριδικών καταλόγων που έχουν συντάξει οι Παναγιώτης Δημόπουλος, Erwin Bergmeier, Ζαχαρίας Κυπριωτάκης, Δημήτρης Τζανουδάκης και Χριστίνη Φουρναράκη. Ο Γιώργος Καζάκης

από την ομάδα του MAIX θα αναλάβει να προσθέσει στους ήδη υπάρχοντες χάρτες των ΜΑΦ τις μόνιμες επιφάνειες (GPS σημεία). Οι Κώστας Θάνος και Παναγιώτης Δημόπουλος θα πρέπει να συζητήσουν για τη Βάση Δεδομένων. Τέλος ο Παναγιώτης Δημόπουλος θα πρέπει να ετοιμάσει μακροπρόθεσμα σχέδια παρακολούθησης των ΜΑΦ.

7. Στο κείμενο που πρέπει να συντάξει η Χριστίνα Φουρναράκη θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα πρωτόκολλα άριστης φύτευσης καθώς και φωτογραφίες των αρτιβλάστων ή/ και των φυτών από τον Κήπο. Επίσης πρέπει να σημειωθούν στοιχεία για την αποθήκευση των σπερμάτων (τρόπος αποθηκευτικής συμπεριφοράς – ορθόδοξα, ενδιάμεσα, ανορθόδοξα – και ο αριθμός των αποθηκευμένων σπερμάτων), λίγα περιγραφικά στοιχεία (πχ. βάρη σπερμάτων) και τέλος λίγα σχόλια για την *Cephalanthera cucullata*. Επιπρόσθετα πρέπει να σημειωθούν οι καινούριες συλλογές σπερμάτων από τα ΜΑΦ, οι συλλογές σπερμάτων από τα φυτά που βρίσκονται στους Κήπους και τα καινούρια φυτά των Κήπων. Τέλος θα πρέπει να αναφερθεί ο χρόνος παραμονής των εκθεμάτων στο Κέντρο Επισκεπτών του MAIX.

8. Η Χριστίνα Φουρναράκη παρουσίασε τις δράσεις δημοσιοποίησης του Προγράμματος που είναι ευθύνη του MAIX.

9. Ο Κώστας Θάνος αναφέρθηκε στο περιεχόμενο του CD-ROM με τις δράσεις του Προγράμματος και στην Εκλαϊκευμένη αναφορά (Layman's report) όπου υπεύθυνο είναι το ΕΚΠΑ.

10. Ο Κώστας Θάνος ανακοίνωσε την πρόσληψη προσωπικού για τον καλύτερο σχεδιασμό και την επικαιροποίηση του ιστοτόπου του Προγράμματος.

11. Ο Κώστας Θάνος έδωσε κάποιες συστάσεις στη ΔΔΧ και το MAIX για το περιεχόμενο του Ψηφιακού Φωτογραφικού Αρχείου.

12-13-14. Ο Κώστας Θάνος παρουσίασε σχέδια διατήρησης από άλλα LIFE Προγράμματα. Η Χαρά Καργιολάκη σημείωσε ότι η ΔΔΧ θα μπορούσε να ενσωματώσει τα διαχειριστικά σχέδια, τη διατήρηση των Βοτανικών Κήπων στον Ομαλό και την Αγία Ρουμέλη καθώς και την ειδική περιβαλλοντική μελέτη της Ελαφονήσου. Το ΕΚΠΑ θα συνεχίζει την επιστημονική μελέτη των ειδών και την παρακολούθηση και καταβίβαση δεδομένων από τους μετεωρολογικούς μικροσταθμούς.

15. Ο Κώστας Θάνος και η Κατερίνα Κουτσοβούλου έδωσαν πληροφορίες για τη σύνταξη του Τελικού Οικονομικού Απολογισμού και είπαν ότι θα είναι σε συνεχή επικοινωνία με τους υπεύθυνους οικονομικών του MAIX, της ΔΔΧ και του ΠΤΑ.